Sygn. akt VI GC 833/16/3

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2017 r.

Sąd Rejonowy w Tychach Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Jolanta Brzęk

Protokolant: Katarzyna Ryguła

po rozpoznaniu w dniu 7 lutego 2017 r. w Tychach

na rozprawie

sprawy z

powództwa: R. R.

przeciwko: (...) S.A. w S.

o zapłatę

1) zasądza od pozwanego (...) S.A. w S. na rzecz powoda R. R. kwotę 9 360,00 zł (dziewięć tysięcy trzysta sześćdziesiąt złotych) z odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 07 września 2015 roku do dnia zapłaty;

2) oddala powództwo w pozostałym zakresie;

3) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4 088,20 zł (cztery tysiące osiemdziesiąt osiem złotych dwadzieścia groszy) tytułem stosunkowego rozdzielenia kosztów.

SSR Jolanta Brzęk

Sygn. akt VI GC 833/16/3

UZASADNIENIE

Powód R. R. wystąpił przeciwko (...) S.A. w S. z pozwem o zapłatę kwoty 10.688,40 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 22 września 2015 r. do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 25 maja 2015 r. samochód osobowy marki A. (...) o nr rej. (...) stanowiący współwłasność D. R. i H. G. został uszkodzony w wyniku kolizji drogowej. Ubezpieczycielem odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody jest pozwany zakład ubezpieczeń. Pozwany zakwalifikował szkodę jako całkowitą. Poszkodowany wynajął od powoda pojazd zastępczy marki S. (...) o nr rej. (...). Najem trwał 91 dni, a po jego zakończeniu powód wystawił fakturę VAT nr (...) z dnia 7 września 2015 r. na kwotę 13 730,95 zł brutto, na która złożyły się kwoty 11 830 zł brutto z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego i kwota 1 678,95 zł z tytułu parkowania uszkodzonego pojazdu i 222 zł brutto z tytułu holowania. Stawka za dobę najmu została ustalona na kwotę 130 zł brutto. Poszkodowany wynajmował pojazd zastępczy od dnia powstania szkody tj. od 25 maja 2015 r. do 24 sierpnia 2015 r. tj. do dnia w którym pozwany wydał decyzję o wypłacie odszkodowania z tytułu szkody całkowitej i wypłacił odszkodowanie. Poszkodowany w chwili powstania szkody nie miał środków pieniężnych na zakup innego pojazdu. Od dnia powstania szkody uszkodzony pojazd był zabezpieczony na parkingu powoda. Należność z tytułu parkowania

został ujęta w fakturze nr (...) z dnia 7 września 2015 r. – stawka 18,45 zł brutto. Pozwany uznał roszczenie z tytułu holowania w całości. Pozwany wypłacił 350,55 zł tytułem kosztów parkowania uznając stawkę za parkowanie za 19 dni od dnia szkody do dnia oględzin 29 maja 2015 r. oraz 14 dni na sprzedaż uszkodzonego pojazdu i zakup nowego. Pozwany zakwestionował okres wynajmu samochodu zastępczego uznając za zasadny okres 19 dni najmu tj. od dnia szkody do dnia oględzin i 14 dni na zakup nowego pojazdu. Pismem z dnia 22 września 2015 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty pozostałej kwoty 10 688,40 zł jednakże bezskutecznie.

W dniu 22 czerwca 2016 r. Sąd Rejonowy w Tychach w sprawie o sygn. VI GNc 1153/16/5 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Pozwany wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty zaskarżając go w całości, wnosząc o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że powód nie powołuje argumentów uzasadniających najem pojazdu zastępczego przez okres 91 dni. Szkoda wyrządzona niemożliwością korzystania z pojazdu uszkodzonego w czasie jego naprawy obejmuje jedynie ekonomicznie i technologicznie uzasadniony okres przestoju pojazdu. Przedłużenie naprawy pojazdu ponad niezbędny zakres nie może obciążać towarzystwa ubezpieczeń. W przypadku szkody całkowitej niemożność korzystania z pojazdu obejmuje także okres niezbędny do sprzedaży wraku i zakupu innego pojazdu. Obowiązkiem poszkodowanego jest dołożenie należytych starań, aby nie powiększać rozmiaru szkody. Po stronie pozwanego istnieje ustawowy obowiązek minimalizacji rozmiarów szkody, a bierne oczekiwanie na zapłatę odszkodowania powoduje zwiększenie rozmiaru szkody i nie może obciążać zakładu ubezpieczeń. W ocenie zakładu ubezpieczeń istniała realna możliwość nabycia nowego pojazdu w okresie 14 dni i nie było konieczności generowania kosztów z tytułu najmu pojazdu zastępczego i parkowania uszkodzonego pojazdu. Pozwany wskazał, że ponosi jedynie wydatki konieczne i uzasadnione, które pozostają w związku przyczynowym z zaistniał szkodą.

Sąd ustalił co następuje:

Bezspornym jest, że samochód osobowy marki A. (...) o nr rej. (...) stanowiący współwłasność D. R. i H. G. został uszkodzony w wyniku kolizji drogowej. Ubezpieczycielem odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody jest pozwany. Pozwany zakwalifikował szkodę jako całkowitą, a w protokole szkody z dnia 29 maja 2015 r. wskazał, iż naprawa może nie być ekonomicznie uzasadniona, zaznaczając, że protokół nie przesądza o odpowiedzialności ubezpieczyciela. W dniu 25 maja 2015 r. powód zawarł z poszkodowanym umowę najmu pojazdu zastępczego, w związku ze zdarzeniem objętym odpowiedzialnością cywilną pozwanego. Przedmiotem najmu był samochód marki S. (...) nr rej. (...). Strony ustaliły stawkę dobową w wysokości 130 zł brutto. Pojazd był wynajmowany od dnia 25 maja 2015 r. do dnia 29 sierpnia 2015 r. tj. przez 91 dni. Pojazd zastępczy był poszkodowanemu niezbędny do dojazdów do pracy.

Dowód: protokół szkody w pojeździe (k. 14-16), umowa najmu (k. 17), protokół przekazania samochodu (k. 19), oświadczenie poszkodowanego (k. 20), zeznania świadka D. R. (k. 52-53).

W dniu 26 maja 2015 r. poszkodowani i powód zawarli umowę cesji wierzytelności zgodnie, z którą cedent przelał na cesjonariusza swoją wierzytelność z tytułu odszkodowania w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 25 maja 2015 r.

Dowód: umowa cesji wierzytelności (k. 12-13).

Pozwany w dniu 24 sierpnia 2015 r. przyznał poszkodowanym odszkodowanie z tytułu szkody całkowitej i wypłacił kwotę 11 004 zł brutto. Poszkodowany nie posiadał przed dniem wypłaty odszkodowania środków na zakup innego pojazdu w miejsce uszkodzonego.

Dowód: decyzja (k. 24), potwierdzenie przelewu (k. 23), zeznania świadka D. R. (k. 52-53).

W dniu 7 września 2015 r. powód wystawił na rzez poszkodowanego fakturę VAT nr (...) na kwotę 13 730,95 zł brutto z tytułu pomocy drogowej, na którą złożyły się m.in. kwoty 1 678,95 zł tytułem przechowywania pojazdu przez okres 91 dni przy stawce 18,45 zł i 11 830,00 zł tytułem najmu pojazdu zastępczego przez okres 91 dni przy stawce 130 zł.

Dowód: faktura VAT (k. 21) wraz ze specyfikacją (k.22).

Pozwany decyzją z dnia 6 października 2015 r. wypłacił powodowi kwotę 350,55 zł tytułem kosztów parkowania uznając stawkę za parkowanie za 19 dni (od dnia 25 maja 2015 r. do dnia 29 maja 2015 r. oraz 14 dni na sprzedaż uszkodzonego pojazdu i zakup nowego). Pozwany zakwestionował okres wynajmu samochodu zastępczego przez okres 91 dni uznając za zasadny okres 19 dni (od dnia 25 maja 2015 r. do dnia 29 maja 2015 r. oraz 14 dni na sprzedaż uszkodzonego pojazdu i zakup nowego). Pismem z dnia 22 września 2015 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty pozostałej kwoty 10 688,40 zł jednakże bezskutecznie. Pozwany wypłacił łącznie kwotę 3 042,55 zł.

Dowód: decyzja z dnia 6 października 2015 r. (k. 25), wezwanie do zapłaty (k. 26), decyzja z dnia 30 marca 2016 r. (k. 29).

Poczynione w sprawie ustalenia faktyczne oparto o nie budzące wątpliwości, merytoryczne dokumenty znajdujące się w aktach sprawy.

Sąd dopuścił dowód z zeznań świadka D. R., uwzględniając je przy ustaleniu stanu faktycznego, oceniając je jako wiarygodne i spójne ze zgromadzonymi dokumentami.

Sąd oddalił dowód z zeznań świadka W. R., albowiem dowód ten nie miał znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo wytoczone w niniejszej sprawie przez R. R. przeciwko (...) S.A. w S. zasługiwało na uwzględnienie w części.

Powód domagał się zasądzenia kwoty 10 688,40 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 22 września 2015 r. do dnia zapłaty wskazując, iż w drodze cesji nabył wierzytelność z tytułu kosztów najmu samochodu zastępczego i kosztów parkowania pojazdu.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości podnosząc, iż powód nie wykazał zasadności najmu pojazdu zastępczego przez okres 91 dni, a nadto obowiązkiem poszkodowanego jest dołożenie należytych starań, aby nie powiększać rozmiaru szkody.

W myśl art. 361 § 1 i 2 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Przesłankami odpowiedzialności jest łączne wykazanie trzech przesłanek: zachowanie sprawcy szkody, powstanie szkody w majątku poszkodowanego oraz adekwatny związek przyczynowy pomiędzy zachowaniem a szkodą.

Zgodnie z art. 822 §1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem, których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Przy tym §4 cytowanego przepisu przewiduje, że uprawniony do odszkodowania może dochodzić roszczenia bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń.

Podnieść należy, że w myśl obowiązujących przepisów kodeksu cywilnego wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba, że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania (art. 509 § 1 k.c.). Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (art. 509 § 2 k.c.). Celem i skutkiem przelewu wierzytelności

jest przejście na nabywcę ogółu uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki go wiązał z dłużnikiem. W takim wypadku stosunek zobowiązaniowy nie ulega zmianie, a zmienia się osoba uczestnicząca w nim po stronie wierzyciela. W razie podjęcia kroków celem wyegzekwowania należności, warunkiem otrzymania należności przez nabywcę wierzytelności jest udowodnienie, że takie prawo przysługiwało pierwotnemu wierzycielowi. W ocenie Sądu powód w należyty sposób wykazał, iż skutecznie nabył przedmiotową wierzytelność od poszkodowanych.

W przypadku definitywnej utraty rzeczy odszkodowanie przysługuje za okres od jej utraty do uzyskania odszkodowania (zwrotu innego przedmiotu), a w przypadku utraty czasowej - do chwili odzyskania rzeczywistej możliwości korzystania z niej. (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z 17 listopada 2011 r., III CZP 5/11).

W wyroku z dnia 8 września 2004 r. w sprawie IV CK 672/03 Sąd Najwyższy wskazał, że postulat pełnego odszkodowania przemawia za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych, potrzebnych na czasowe używanie zastępczego środka komunikacji w związku z niemożliwością korzystania z pojazdu wskutek zniszczenia, z tym że tylko za okres między dniem zniszczenia, a dniem w którym poszkodowany może nabyć analogiczny pojazd, nie dłuższy jednak niż za czas do zapłaty odszkodowania. Nadto odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego w okresie niezbędnym do nabycia innego pojazdu mechanicznego, jeżeli odszkodowanie ustalone zostało w wysokości odpowiadającej różnicy pomiędzy wartością pojazdu mechanicznego sprzed zdarzenia powodującego szkodę, a wartością pojazdu w stanie uszkodzonym, którego naprawa okazała się niemożliwa lub nieopłacalna tzw. szkoda całkowita (uchwała SN z dn. 22.11.2013 r. III CZP 76/13). Nabycie nowego pojazdu wymaga podjęcia określonych czynności organizacyjnych przy uwzględnieniu obowiązku poszkodowanego podejmowania czynności zmierzających do zapobieżenia zwiększaniu rozmiaru szkody. Dla ustalenia czasu niezbędnego do nabycia pojazdu istotne znaczenie ma czas zawiadomienia poszkodowanego o sposobie likwidacji szkody przez zapłatę różnicy pomiędzy wartością pojazdu sprzed i po zdarzeniu szkodzącym. Z tych względów nie zrywa adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy zdarzeniem szkodzącym, a kosztami poniesionymi na najem pojazdu zastępczego przy tzw. szkodzie całkowitej wypłata odszkodowania przez ubezpieczyciela obejmującego różnicę w wartości uszkodzonego pojazdu sprzed i po wypadku, jeżeli nastąpiła ona zanim nastąpił upływ czasu niezbędnego do nabycia przez poszkodowanego nowego pojazdu. Przyjmuje się, iż obowiązek zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego dotyczy wydatków poniesionych w okresie niezbędnym do kupna nowego pojazdu, a nie tylko do chwili wypłaty odszkodowania obejmującego różnicę wartości uszkodzonego pojazdu sprzed i po wypadku, w wyniku którego doszło do jego uszkodzenia. Niezależnie od sposobu naprawienia szkody przewidzianego w art. 363 § 1 k.c., powinno ono prowadzić do tego, aby poszkodowany był w takiej samej sytuacji majątkowej, w jakiej znajdowałby się, gdyby nie doszło do zdarzenia szkodzącego.

Wskazać należy, że pomiędzy stronami sporny był okres najmu pojazdu zastępczego Pojazd był wynajmowany przez poszkodowanego przez okres 91 dni, natomiast pozwany zweryfikował ten okres do 19 dni.

Faktem jest, że w dniu 25 maja 2015 r. samochód osobowy marki A. (...) o nr rej. (...) stanowiący współwłasność D. R. i H. G. został uszkodzony w wyniku kolizji drogowej. W tym też dniu poszkodowany wynajął od powoda pojazd zastępczy. Pozwany dopiero w dniu 24 sierpnia 2015 r. przyznał poszkodowanym odszkodowanie z tytułu szkody całkowitej i wypłacił kwotę 11 004 zł brutto.

Sąd nie mógł zgodzić się z pozwanym jakoby już w dniu 29 maja 2015 r. poszkodowany mógł podjąć czynności celem zagospodarowania wraku i zakupu innego pojazdu. W ocenie Sądu weryfikacja przez pozwanego czasu najmu pojazdu do 19 dni jest nieuzasadniona zwłaszcza, mając na uwadze, iż pozwany dopiero w dniu 24 sierpnia 2015 r. wypłacił odszkodowanie z tytułu naprawy pojazdu. Zatem dopiero po tym dniu poszkodowany miał obiektywną możliwość podjąć jakiegokolwiek działania mającego na celu zakup nowego pojazdu w miejsce uszkodzonego lub mającego na celu zlecenie naprawy uszkodzonego pojazdu, bowiem nie można oczekiwać od poszkodowanego, aby wcześniej tj. przed dniem wypłaty odszkodowania dysponował środkami pieniężnymi wystarczającymi na podjęcie

ww. działań. Poszkodowany nie posiadał przed dniem wypłaty odszkodowania środków na zakup innego pojazdu w miejsce uszkodzonego. Świadek D. R. wskazał w toku przesłuchania, iż co prawda dysponował drugim pojazdem, ale był on niezbędny jego żonie do dojazdów do lekarza, albowiem była ona w ciąży zagrożonej i przebywała na zwolnieniu lekarskim. Poszkodowany potrzebował pojazdu zastępczego do dojazdów do pracy. Owszem pozwany ostatecznie zakwalifikował szkodę jako całkowitą, jednakże powoływanie się na protokół szkody z dnia 29 maja 2015 r. zdaniem sądu nie jest zasadnym dla wykazania, iż już w dniu 29 maja 2015 r. wiedział o szkodzie całkowitej. W protokole zaznaczono, że naprawa może nie być ekonomicznie uzasadniona, jedocześnie w uwagach zastrzeżono, iż protokół nie przesądza o odpowiedzialności ubezpieczyciela. Z tego dokumentu poszkodowany nie mógł wywodzić w pełni, iż szkoda będzie rozliczona jako całkowita. Pozwany dopiero w dniu 24 sierpnia 2015 r. wypłacił odszkodowanie i dopiero wtedy poszkodowany miał realną możliwość zakupu innego pojazdu w miejsce uszkodzonego. Nie można oczekiwać, aby poszkodowany dysponował środkami wystarczającymi na zakup nowego pojazdu przed wypłatą odszkodowania przez zakład ubezpieczeń. Oczywistym jest, że gdyby szkoda nie nastąpiła, poszkodowany mógłby używać swojego pojazdu bez przeszkód. Poszkodowany zdał pojazd zastępczy w dniu 29 sierpnia 2015 r. zatem niespełna tydzień od wypłaty odszkodowania. W ocenie Sądu okres najmu pojazdu zastępczego przez 91 dni pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym z powstała szkodą i jest w pełni uzasadniony.

Co do kosztów parkowania Sąd uznał, iż powód nie wykazał zasadności naliczenia tej opłaty stosownie do art. 6 k.c. Powód wynajmował pojazd zastępczy poszkodowanemu i przechowując uszkodzony pojazd oczekiwał na podjęcie decyzji przez ubezpieczyciela w zakresie rozliczenia szkody powstałej w uszkodzonym pojeździe, nie mając przecież pewności czy szkoda zostanie rozliczona jako całkowita. Brak również wykazania, że naliczanie wysokości parkowania powinno się odbywać według stawki zaproponowanej przez powoda. Powód nie wykazał w tym zakresie związku przyczynowego, a zdaniem Sądu naliczenie tej opłaty było nieuzasadnione. Nie sposób uznać, że opłata parkingowa wskazana przez powoda była w tamtym okresie stawką rynkową.

Zatem biorąc pod uwagę wyżej poczynione rozważania, Sąd uznał dochodzone przez powoda roszczenie za zasadne częściowo i w związku z tym w punkcie 1 wyroku zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 9 360 zł, oddalając je w pozostałym zakresie w pkt. 2 wyroku.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 817 k.c. Zgodnie z art. 817 § 1 k.c. ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Jak wynika z § 2 gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część świadczenia ubezpieczyciel powinien spełnić w terminie przewidzianym w § 1. Powód domagał się odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 9 360 zł od dnia 7 września 2015 r. do dnia zapłaty, a żądanie to pozostawało uzasadnione w świetle powołanych przepisów.

O kosztach postępowania orzeczono na zasadzie art. 100 k.p.c. Wobec powyższego strona powodowa wygrała postępowanie w części 87%, co skutkowało stosunkowym rozliczeniem kosztów w takiej właśnie proporcji. Tytułem kosztów powód poniósł 535 zł tytułem opłaty od pozwu, 17,00 zł tytułem kosztów opłaty skarbowej od dokumentu pełnomocnictwa, 4 800,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, 66,86 zł tytułem kosztów dojazdu pełnomocnika na rozprawę. Pozwany tytułem kosztów poniósł 17,00 zł tytułem kosztów opłaty skarbowej od dokumentu pełnomocnictwa, 4 800,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Kwota stosunkowo rozliczona z tego tytułu, przypadająca stronie powodowej stanowi zatem 4 088,20 złotych, którą Sąd zasądził na jej rzecz od strony pozwanej.

SSR Jolanta Brzęk